

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2008/3366
Karar No : 2011/5612

Davacı : Pia-Frucht Gıda Lojistik ve Dış Ticaret Limited Şirketi
Vekilleri : Av.Nilgün Öktem
Yücetarla Caddesi, İş Bankası Blokları, 12. Blok, Daire:2
Bakırköy/İSTANBUL

Davalı : Rekabet Kurumu
Bilkent Plaza, B 3 Blok Bilkent / ANKARA
Vekilleri : Av. Nuran İnan -Av Meltem Türkoğlu- Aynı adreste

Davanın Özeti : Kiraz alımı ve ihracatı yapan bazı şirketlerin, 4054 sayılı

Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettiklerinden bahisle, ilgili şirketlere idarî para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 24.07.2007 tarih ve 07-60/713-245 sayılı kararının davacı şirkete yönelik kısımlarının, alımlar konusunda 22.05.2006 tarihli tutanakta belirtilen fiyatlara uyulmadığı Kurul kararı ile sabit iken, 4054 sayılı Kanun uyarınca ceza verilmesinin hukuka aykırı olduğu, uyumlu bir eylemin söz konusu olmadığı, hem 31.05.2006 tarihinden önce alım yapılması, hem de alım fiyatlarının 2,50-TL'nin üzerinde olduğunun faturalar ile ıspatlanması karşısında uyumlu eylemden söz edilemeyeceği, danışman olarak görev yapan Bagir Ali Sheikh'in 22.05.2006 tarihli toplantıya bilgileri dışında katıldığı, temsil yetkisi olmayan, ferdi olarak meslekî bilgi edinmek amacıyla toplantıya katılan ve Türkçe'ye hâkim olmayan yabancı uyruklu Bagir Ali Sheikh tarafından imzalanan tutanak nedeniyle ceza alındığı, ancak bu kişinin şirketi temsile yetkisi olmadığından tutanağa attığı imzanın yalnız kendisini bağladığı, ayrıca söz konusu tutanağın Türkçe düzenlendiği ve yeminli tercüman aracılığı ile tercümesinin yapılmadığı, Türkçe'yi tam olarak bilmeyen Bagir Ali Sheikh 'in imzaladığı tutanağı tam olarak anlayamadığı, kartel şartlarının oluşmadığı, kartelin oluşması için anlaşma yapan firmaların piyasayı yönlendirecek güce sahip olması gerektiği, kiraz ticareti ile uğraşan Türkiye'deki diğer firmaların sayısı ve iş hacmi araştırılmadan eksik inceleme sonucu karar verildiği, kirazın fiyatının yalnız yurt dışına satış yapan firmalar tarafından değil, yurt içinde satış yapan firmalar tarafından da belirlendiği ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Dava konusu kararda, aralarında davacı şirketin de bulunduğu kiraz ihracatçılarının uyumlu eylem içinde olduğuna dair herhangi bir tespitin bulunmadığı, bu teşebbüslerin rekabeti sınırlayıcı bir anlaşmaya taraf olduklarının dile getirildiği, kararın açık bir kartel anlaşmasına dayandığı, bu tip bir eylemin rekabet ihlâli olabilmesi için mutlaka piyasayı etkilemiş olmasının gerekmediği, eylemin rekabeti engelleme amacı taşımasının ihlâlin gerçekleşmesi için yeterli görüldüğü, fiyat ve alım tarihinin tespitinin per se yasak olduğu, söz konusu kartel anlaşmasında 2006 sezonunda gerçekleştirilecek ihraçlık kiraz alımlarının 31.05.2006 tarihinden önce yapılmamasının ve alımların

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2008/3366
Karar No : 2011/5612

2,50-TL/kg'den yüksek olmamasının öngörüldüğü, belirlenen fiyata ve alım tarihine uyulmamasının ihlâli ortadan kaldırmadığı, 24.07.2006 tarihli ortaklar kurulu toplantısında alınan karar üzerine 09.08.2006 tarihli Ticaret Sicil Gazetesi'nde yer aldığı üzere Bagir Ali Sheikh'in şirketi temsile yetkili şirket müdürü olduğu, şirket müdürü olarak atanmasından iki ay önce bir kartel anlaşmasına imza atılmasının rekabet hukuku açısından daha farklı değerlendirilmesi gerektiği, anılan şahsın şirketle bağlantısı açık olduğundan, temsil yetkisinin olmamasının, şirketi sorumluluktan kurtarmadığı, soruşturmaya konu kiraz ihracatçılarının 2003-2006 yılları arasında Türkiye'de yapılan toplam kiraz ihracatında değer bazında %60-%76 ve miktar bazında ise, %53-%70 arasında değişen paya sahip oldukları, bu teşebbüslerin piyasayı etkileme gücünün bulunduğu, sonuç olarak dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Zühal Aysun SUNAY'ın Düşüncesi : Davanın reddi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Aydın KURTULUS'un Düşüncesi : Dava, kiraz alımı ve ihracatı yapan firmaların, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettiklerinden bahisle, ilgili şirketlere idari para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 24.7.2007 günlü ve 07-60/713-245 sayılı kararının davacı şirkete ilişkin kısmının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Kanunun 4. maddesinin 1. fıkrasında; belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmaların, uyumlu eylemlerin ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin hukuka aykırı ve yasak olduğu hükmüne yer verilmiştir.

Buna göre, 4. maddede belirtilen ve doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma yazıda kısıtlama amacını taşıyan anlaşmaların hukuka aykırı ve yasak olduğu, keza bu amacı taşımasa dahi rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama etkisi doğuran yahut doğurabilme olasılığı bulunan anlaşmaların yasak olduğu açıktır.

Aynı Kanunun 16. maddesinde ise, bu Kanunun 4 ve 6. maddesinde yasaklanmış olan davranışları gerçekleştirdiği kurul kararı ile sabit olanlara yasada öngörülen miktardan aşağı olmamak üzere para cezası verileceği hükme bağlanmıştır..

Bu düzenlemeler uyarınca, Kanunun 4. maddesinde yasaklanan davranışlardan birinin işlenmesi halinde saptanan bu davranış para cezasının konusunu oluşturacaktır.

Dava dosyasının incelenmesinden, davacının da aralarında bulunduğu kiraz alımı ve ihracatı yapan firmaların üretilen kirazların alım fiyatlarını ve diğer koşulları belirlemek suretiyle 4054 sayılı Kanunun 4. maddesini ihlâl ettikleri yolundaki şikayet üzerine soruşturma yapıldığı soruşturma sonucu elde edilen bilgi ve belgelerden söz konusu firmaların 22.5.2006 tarihinde Ege İhracatçı Birlikleri'nde toplantı yaptıkları ve 2006 yılında üretilen kirazların alım fiyatını ve muhtelif hususları anlaşarak belirledikleri, anlaşmaya varılan hususların tutanak altına

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2008/3366
Karar No : 2011/5612

alındığı, anlaşmaya katılan firmaların süreç içinde ortaya konulan davranışların anlaşma konuları ile uygunluk gösterdiği, davacısında bu oluşum içinde yer aldığı anlaşılmıştır.

Bu durumda, davacısında aralarında bulunduğu ve sözü edilen anlaşmaya katılan firmaların eylemlerinin 4054 sayılı Kanun'un 4.maddesi kapsamında ihlâl oluşturduğu sonucuna varıldığından, dava konusu kararda hukuka aykırılık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, davanın reddine karar verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, duruşma için önceden belirlenen 06.12.2011 tarihinde davacı şirket vekili Av.Nilgün Öktem ile davalı idare vekili Av. Meltem Türkoğlu'nun geldiği, Danıştay Savcısının hazır bulunduğu görülmekle açık duruşmaya başlandı. Taraflara usulüne uygun olarak söz verilip dinlendikten ve Danıştay Savcısı'nın düşüncesi alındıktan sonra, taraflara son kez söz verilip duruşma tamamlandı. Dava dosyası incelenerek gereği görüldü;

Dava; davacının da aralarında bulunduğu kiraz alımı ve ihracatı yapan bazı şirketlerin, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettiklerinden bahisle, ilgili şirketlere idarî para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 24.07.2007 tarih ve 07-60/713-245 sayılı kararının davacı şirkete yönelik kısımlarının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinde, "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma yada kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.

Bu haller, özellikle şunlardır:

a.Mal veya hizmetlerin alım yada satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi,

b.Mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü,

c.Mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi,

d.Rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi,

e.Münhasır bayilik hariç olmak üzere, eşit hak, yükümlülük ve edimler için eşit durumdaki kişilere farklı şartların uygulanması,

f.Anlaşmanın niteliği veya ticari teamüllere aykırı olarak, bir mal veya hizmet ile birlikte diğer mal veya hizmetin alınmasının zorunlu kılması veya aracı teşebbüs durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın ya da hizmetin diğer bir mal veya hizmetinde alıcı tarafından

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2008/3366
Karar No : 2011/5612

teşhiri şartına bağlanması ya da arz edilen bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da arzedilen bir mal veya hizmetin tekrar arzına ilişkin şartların ileri sürülmesi,

Bir anlaşmanın varlığının ispatlanamadığı durumlarda piyasadaki fiyat değişmelerinin veya arz ve talep dengesinin ya da teşebbüslerin faaliyet bölgelerinin, rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik göstermesi teşebbüslerin uyumlu eylem içinde olduklarına karine teşkil eder.

Ekonominin ve rasyonel gerçeklere dayanmak koşuluyla taraflardan her biri uyumlu eylemde bulunmadığını ispatlayarak sorumluluktan kurtulabilir" hükmüne yer verilmiştir.

Bu hükümlerle, belirli bir mal ve hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı bulunarak açıkca yasaklanmış olup; 16. madde hükmü ile 4. maddede yasaklanmış davranışları gerçekleştirdikleri Kurul Kararı ile tesbit edilenlere para cezası verileceği hüküm altına alınmıştır.

4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinin ilk fıkrasında, "Kurul, aşağıda belirtilen şartların tamamının varlığı halinde teşebbüsler arası anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birlikleri kararlarının 4. madde hükümlerinin uygulanmasından muaf tutulmasına karar verebilir." denildikten sonra, bunun koşulları, "a) Malların üretim ve dağıtımı ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması,

b) Tüketicinin bundan yarar sağlaması,

c) İlgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması,

d) Rekabetin (a) ve (b) bentlerindeki amaçların elde edilmesi için zorunlu olanlardan fazla sınırlanmaması" olarak sayılmıştır. Bu maddenin son fıkrasında da, Kurul'un birinci fıkrada gösterilen şartların gerçekleşmesi halinde, belirli konulardaki anlaşma türlerine bir grup olarak muafiyet tanınmasını sağlayan ve bunların şartlarını gösteren tebliğler çıkarabileceği ifade edilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden, kiraz ihracatı yapan bazı firmaların 22.05.2006 tarihinde Ege İhracatçı Birlikleri'nde bir toplantı yaptıkları ve toplantıda 2006 yılında üretilen kirazların alım fiyatını ve diğer koşulları anlaşarak belirledikleri ve bu eylemlerinden dolayı kiraz üreticilerinin mağdur olduğu iddialarıyla yapılan şikâyetler üzerine gerçekleştirilen soruşturma sonucunda, 22.05.2006 tarihinde Ege İhracatçı Birlikleri'nde bir toplantının yapıldığı, bu toplantıda belli kararlar alınarak bu kararların tutanağa bağlandığı, elde edilen bu tutanağa göre, kiraz ihracatçısı bazı teşebbüslerin 2006 yılı sezonunda yapılacak olan kiraz alımlarına 31 Mayıs tarihinden sonra başlanması ve alınacak kirazlar için en fazla 2,50 TL/kg ödenmesi hususlarında anlaşarak bir alım karteli oluşturdukları, söz konusu belgede 10 kiraz ihracatçısının imzası bulunurken 7 firmanın da alınan kararlara uyacağı yönünde taahhütte bulunduğu bilgisinin yer aldığı, ayrıca söz konusu kararların uygulanmasını sağlamak için

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2008/3366
Karar No : 2011/5612

Ahmet Yavuz'un (Yavuzlar şirketi ortağı) koordinatör olarak görevlendirildiğinin belirtildiği, 22.05.2006 tarihli tutanak ile ortaya çıkan kartel anlaşmasının taraflarının, bahse konu tutanağı imzalayan teşebbüslerle, bu tutanağı imzalamadığı halde kartel anlaşmasına uyma iradesini ortaya koyan teşebbüslerden oluştuğu, ilgili tutanağı imzalayan teşebbüslerin, soruşturma konusu kartel anlaşmasının etkisine ve uygulanmasına bakılmaksızın doğrudan sorumluluk altında bulunduğu, bu firmaların; Alara Tarım Ürünleri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi, Yavuzlar Gıda Maddeleri İthalat İhracat ve Pazarlama Limited Şirketi, Cena Dış Ticaret ve Tarım Ürünleri Sanayi Anonim Şirketi, Pia-Frucht Gıda Lojistik ve Dış Ticaret Limited Şirketi, Çelikoğlu Otomotiv Komisyonculuk Nakliyat Gıda Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi, Er-şah Gıda İthalat İhracat ve Ticaret Limited Şirketi, Sultan Tarım Ürünleri Gıda Sanayi Ticaret Limited Şirketi, Dönüş İthalat İhracat ve Ticaret Anonim Şirketi, Andiç Gıda Tekstil Makina Taşıma Limited Şirketi, Paşam Tarım Turizm Gıda Sanayi Pazarlama Limited Şirketi olduğu, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâl eden bir anlaşmada, medenî hukukun aradığı geçerlilik koşullarının bulunmasının gerekmediği, rekabet hukuku bakımından, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırı bir anlaşmaya ilişkin sorumluluktan bahsedebilmek için, ilgili anlaşmaya uyma iradesinin gösterilmesinin yeterli olduğu, bu noktadan hareketle, soruşturma konusu kartel anlaşmasını somutlaştıran tutanağı imzalamadıkları halde, kartel anlaşmasına uyma iradesi beyan ettikleri tespit edilen teşebbüslerin sorumluluklarının belirlenmesi amacıyla bu teşebbüslerde böyle bir iradenin var olup olmadığının araştırıldığı, bu iradenin varlığının belirlenmesi için, söz konusu teşebbüslerin 2006 sezonunda kartel anlaşmasının uygulanmaya başlandığı günlerdeki alım davranışlarının incelendiği, yapılan inceleme sonucunda elde edilen bilgiler çerçevesinde, Antalya Dış Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi ve Gök İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'nin anlaşmaya uyma yönünde bir iradeye sahip olmadıkları ve dolayısıyla soruşturmaya konu kartel anlaşmasıyla ilgili bir sorumluluklarının bulunmadığı kanaatine varıldığı, Lara Dış Ticaret Limited Şirketi ve Köklü Tarım Nakilye Petrol Ürünleri Gıda Sanayi Ticaret Limited Şirketi'nin fiyat hareketlerinde kartel anlaşmasına uyum göstermemelerinden ve ayrıca 31 Mayıs tarihinden önce alım yapmama davranışlarının kartel anlaşmasında karara bağlanan boykot ile ilgili olduğuna dair yeterli ve inandırıcı delil bulunmaması nedeniyle soruşturmaya konu kartel anlaşmasıyla ilgili bir sorumluluklarının bulunmadığı kanaatine varıldığı, soruşturma kapsamında edinilen bilgilere göre, Başer Tarım Gıda Sanayi ve Ticaret Pazarlama Anonim Şirketi, Ana Meyve Tarım Ticaret Limited Şirketi ve Barış Deniz Uluslararası Tarım Ticaret İthalat İhracat Sanayi Anonim Şirketi'nin söz konusu anlaşmayı imzalamadıkları halde kendilerine ulaşıldığı ve anlaşmaya uyacakları yönünde taahhütte bulduklarına yönelik bilgi ve bulgulara ilaveten, piyasadaki fiyat hareketlerinde kartel anlaşmasına uygun davrandıkları anlaşılmakta olduğundan, anılan şirketlerin Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettikleri kanaatine varıldığı gerekçesiyle, ihlâli tespit edilen şirketlere 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesi uyarınca idari para cezası verilmesine ilişkin dava konusu Rekabet Kurulu kararının alındığı anlaşılmaktadır.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2008/3366
Karar No : 2011/5612

Bu durumda; işlem dosyasında yer alan bilgi ve belgeler incelendiğinde, 22.05.2006 tarihinde Ege İhracatçı Birlikleri'nde yapılan toplantı sonucunda düzenlenen tutanağa göre, kiraz ihracatçısı bazı teşebbüslerin 2006 yılı sezonunda yapılacak olan kiraz alımlarına 31 Mayıs tarihinden sonra başlanması ve alınacak kirazlar için en fazla 2,50 TL/kg ödenmesi hususlarında anlaşarak bir alım karteli oluşturdukları, söz konusu belgede davacı teşebbüs dahil 10 kiraz ihracatçısının imzasının yer aldığı görülmekte olup, aralarında davacı şirketin de bulunduğu teşebbüslerin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettikleri açık olduğundan, Rekabet Kurulu'nca usulüne uygun olarak yürütülen soruşturma sonucunda davacı şirkete, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesi uyarınca 2005 yılı gayri safi geliri üzerinden %0,5 (binde beş) oranında 88.345,34-TL idarî para cezası verilmesine ilişkin dava konusu Rekabet Kurulu kararında hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Davacının diğer iddiaları da dava konusu işlemi sakatlar nitelikte görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle; davanın reddine, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 2.200,00-TL vekâlet ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, aşağıda dökümü yapılan 178,70-TL yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına, artan posta ücretinin istemi halinde davacıya iadesine, bu kararın tebliğ tarihini izleyen 30 (otuz) gün içerisinde, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'na temyiz yolu açık olmak üzere, 06.12.2011 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Faruk	Turan	Zümrüt	Taci	Zeki
ÖZTÜRK	KARAKAYA	ÖDEN	BAYHAN	YİĞİT

--
Yargılama Giderleri :
Başvuru Harcı : 21,40.-TL
Karar Harcı : 28,90.-TL
YD Harcı : 22,90.-TL
YD İtiraz Harcı : 40,00.-TL
Posta Gideri : 65,50.-TL
Toplam : 178,70.-TL

